T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 687
KARAR NO : 2019 / 22
KARAR TR : 28.1.2019

ÖZET : Öğretmen olarak görev yapan davacının; malulen emekli edilmesine ilişkin işlemlerin iptali; malulen emeklilik şartlarını taşımadığı hususunun tespiti ile işe iadesinin sağlanması istemiyle açtığı davanın; davacının göreve başladığı tarih ve 5510 sayılı Kanunun 101. maddesi hükmü gözetilerek ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E. T.
Vekili : Av. O.A.
Davalı : 1-Samsun Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Vekili : Av.Y.E. S.
2-Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü
Vekili : Av. T.R. A.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin Milli Eğitim Bakanlığı, Bafra İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünde öğretmen olarak görev yaptığını; 2010 yılında göreve başladığını, malulen emekli edildiği tarihe kadar, Bafra İlçesi Boğazkaya Ortaokulu'nda Türkçe öğretmeni olarak görev yaptığını; Özürlü Personel Sınavından başarılı olması sonucunda müvekkilinin 2010/Ağustos ayında ilk atanmasının gerçekleştiğini; Milli Eğitim Bakanlığı bünyesine %50 engelli olduğunu belirtir Sağlık Kurulu Raporu ile engelli kadrosundan atanıp çalışmaya başladığını; müvekkilinin engelli kadrosundan atamasının yapıldığını, malulen emekliye sevk edilirken de bahsi geçen engeli sebebiyle emekliye sevk edilmiş olduğunu; kendisinin, aradaki bu çelişki sebebiyle itirazda bulunmuş ise de, davalı idare nezdinde herhangi bir cevap alamadığını; müvekkili tarafından Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesinden 13.1.2016 tarihinde alınan sağlık raporunun "Ayrıntılı görmeyi gerektiren işler haricinde diğer çalışmasına mani bir durum yoktur" ibareli olduğunu; davalı İdarenin dayanak aldığı raporun da, yine müvekkili tarafından alınan aynı tarihli sağlık kurulu raporu olduğunu; yani İdarenin, hiçbir araştırma yapmadan, zaten özürlü kontenjanından işe almış oldukları müvekkilinin hiçbir hakkını gözetmeden, hiçbir dayanağı olmayan bir idari işlem ile malulen emekliye sevk ettiğini; Danıştay 10. ve 5. Dairesinin emsal kararlarının da; müvekkilinin daha önceki tarihlerde de talep ettiği, Genel idari Hizmetler veya Körler Okulunda BRAİLLE kursu alarak, orada Branş öğretmenliğine girmek şeklindeki talebinin, Davalı idare tarafından yerine getirilmesi gerektiği hususuna ışık tuttuğunu; her ne kadar maluliyeti bulunsa da, müvekkilinin mesleğini sevdiğini, işini özverili bir şekilde yerine getirmeye çalıştığını, maluliyeti bulunmayan meslektaşlarından takdir topladığını; buna karşın, genç yaşı göz önüne alınarak, hala içinde çalışma isteği ve azmi olan ve bu uğurda yıllarca fakülte okumuş ve yaklaşık 6 senedir de mesleğini icra eden müvekkilinin emekliye sevk edilmesinin kendisinin ruhsal sağlığını bozduğunu; malulen emekliye sevk edilmesi için gereken şartların oluşmadığını; şöyle ki; 5510 Sayılı Kanun 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu ve ilgili yönetmelikler bakımından; müvekkilinin öncelikli olarak maluliyet için gerekli olan 10 yıllık sigortalı olma şartını sağlamadığını; kendisinin kimsenin sürekli bakımına muhtaç derecede malûl olmadığını, ayrıca; Sigortalı olarak göreve başladıktan sonra çalışma gücünün en az %60'ını veya görevini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybetmiş olan memurlar için, kendilerinin ya da kurumların isteği üzerine Sosyal Sigortalar Kurumu(SGK) tarafından yetkilendirilen sağlık kurulları tarafından memur hakkında düzenlenecek raporlara istinaden, SGK Sağlık Kurulunca yapılacak değerlendirme neticesinde uygun görülmesi halinde, malul sayılabilindiğini; ancak, çalışma gücünün %60'ını veya görevini yapamayacak derecede meslekte kazanma gücünü ilk defâ sigortalı olarak işe girmeden önce kaybetmiş olan memurların ise malul sayılmadığını; 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 44.maddesinde; "Her ne sebep ve suretle olursa olsun vücutlarında hasıl olan arızalar veya düçar oldukları tedavisi imkansız hastalıklar yüzünden vazifelerini yapamıyacak duruma giren iştirakçilere (malul) denir ve haklarında bu kanunun malullüğe ait hükümleri uygulanır. / (Değişik: 2S/6/2001 - 4699/25 md.) Şu kadar ki, bunlar yazı ile istedikleri takdirde haklarında bu Kanun hükümleri uygulanmaksızın malulllüklerinin mani olmadığı başka vazife veya sınıflara nakil suretiyle tayinleri yapılmak üzere istifa etmiş sayılırlar. Bunların, istifa etmiş sayıldıktan sonra dahi, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını istemek hakları mahfuzdur." açık hükmü de göstermektedir ki; memurların malullüklerinin mani olmadığı başka vazifeye tayinlerinin yapılabileceğini ifade ederek; 1-Müvekkilinin öncelikle T.C.Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığının 32792077/85.373.255 sayılı 23/05/2016 tarihli yazısı ile malul olarak emekliye sevk edilmesine ilişkin işlemin iptali ile; 2-1. Bentte adı geçen işleme dayanarak Samsun Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 18867085- 903.06.01-E.6001902 sayılı 31.05.2016 tarihli, müvekkilinin emekliye ayrılmasını içeren idari işleminin iptal edilmesine, müvekkilinin maluliyetinin engel olmadığı başka bir vazife veya sınıflara nakillerinin yapılmasına karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

SAMSUN 1.İDARE MAHKEMESİ: 22.12.2016 gün ve E:2016/1611, K:2016/1907 sayı ile, "(…)5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesinde;

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." kuralına yer verilmiştir.

Dava konusu uyuşmazlığın, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra 03.09.2010 tarihinde memuriyet görevine başlayan ve bu yönüyle 5510 sayılı Kanun hükümlerine tabi olduğu açık olan davacının, malulen emekli edilmesine ilişkin işlemlerin iptali istemine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

Danıştay Onbirinci Dairesinin E:2010/743 esasına kayıtlı ve 5510 sayılı Kanunun 96. maddesi ile bu madde uyarınca çıkarılan Yönetmelik kurallarının uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıkla ilgili benzer bir dosyanın temyizen incelenmesi sırasında, anılan Dairece verilen 24.02.2010 tarihli kararla, 5510 sayılı Kanunun "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesinde yer alan "bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür" tümcesinin, Anayasanın 2., 37., 125., ve 155. maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle, tümcenin iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiş; Anayasa Mahkemesinin, 25.1.2012 tarihli ve 28184 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22.12.2011 tarihli ve E:2010/65, K:20117169 sayılı kararıyla; "...5510 sayılı kanun ile birlikte sosyal güvenlik tek çatı altında toplanmış, özel hukuk niteliği ağır basan sosyal güvenlik hukuku alanı oluşmuştur. İtiraz konusu kuralda, ayrım yapılmaksızın 5510 sayılı Kanundaki iş ve işlemler hakkında genel bir düzenleme yapılmış ve aksine hüküm bulunmayan hallerde, Kanun kapsamındaki uyuşmazlıkların çözüm yeri olarak iş mahkemeleri gösterilmiştir. İş Mahkemeleri, iş hukuku alanındaki uyuşmazlıkları çözmekle görevli, ihtisaslaşmış adlî yargı mahkemeleridir. Yasa koyucu 5510 sayılı Kanun kapsamındaki iş ve işlemleri, prim esasına dayalı yeni sistemin niteliğine bağlı olarak iş mahkemelerinin görev alanı kapsamına alabilir. Sosyal güvenlik hukuku kapsamında aynı konuya ilişkin tüm uyuşmazlıkların, bu alanda görevli uzman mahkeme olan iş mahkemelerinde görülmesinin, hak arama özgürlüğünü kolaylaştırıcı nitelikte olduğu, bu suretle daha kısa sürede sonuç alınmasını olanaklı kıldığı da açıktır. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasaya aykırılık görülmemiştir. Ancak; yukarıda açıklandığı üzere, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileriyle ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda, idari yargının görevinin devam edeceği açıktır..." gerekçesiyle, 5510 sayılı Kanunun 101. maddesinde yer alan "bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür" tümcesinin Anayasaya aykırı olmadığına ve itirazın reddine karar verilmiştir.

Bu durumda; yukarıda anılan Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesi de dikkate alındığında, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra 03.09.2010 tarihinde memuriyet görevine başladığından aynı Kanun ile getirilen prim esasına dayalı yeni sisteme tabi çalıştığı açık olan davacı ile ilgili olarak ortaya çıkan uyuşmazlığın, Kanunun 101. maddesi uyarınca iş mahkemelerinde çözümlenmesi gerekeceğinden, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde Mahkememiz görevli olmadığından, uyuşmazlığın esasının incelenmesine, yukarıda yer verilen kararlardaki usul hükümlerine göre imkan bulunmamaktadır.

Öte yandan, davacının malulen emekli edilmesinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı işlemi ile mümkün olduğu bunun da 5510 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla gerçekleşeceği dava konusu işlemlerden Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı işleminin bu yönüyle 5510 sayılı Kanundan kaynaklanan bir uyuşmazlık olduğu, Samsun Valiliği tarafından tesis edilen işlemin ise idari bir işlem olduğu bir an düşünülse dahi, Samsun Valiliği işleminin 5510 sayılı Kanunun 48. maddesi hükmü doğrultusunda davacının malulen emekli edilmesine esas olmak üzere tesis edilmesi nedeniyle bu işlemden kaynaklanan uyuşmazlığın da 5510 sayılı Kanunundan doğan bir uyuşmazlık olduğunun kabul edilmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine(…)" karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı somut olaylar ve iddialarından da bahisle; davalı SGK'nın, 2792077/85.373.255 sayılı yazısında müvekkilinin Malulen Emeklilik Şartlarına uygun vasıflarda olmadığının belirtilmiş olduğunu; Samsun Valiliğinin davalarında hasım olarak gösterilmesinin sebebinin İdari Yargı nezdinde açtıkları davanın tarafı olduğundan kaynaklandığını ifade ederek; 1-) Müvekkilinin öncelikle T.C Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığının 32792077/85.373.255 sayılı 23/05/2016 tarihli yazısı ile malul olarak emekliye sevk edilmesine ilişkin işlemin hukuka aykırı olduğu ve müvekkilinin malulen emeklilik şartlarını taşımadığı hususunun tespiti ile işe iadesinin sağlanmasına; 2-1.bentte belirtilen işleme dayanarak Samsun Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 18867085-903.06.01-E.6001902 sayılı 31.05.2016 tarihli, müvekkilinin emekliye ayrılmasını içeren işlemin iş bu dava sonucuyla hükümsüz kalarak müvekkilinin işe iade edilmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Bafra 1.Asliye Hukuk Mahkemesi(İş Mahkemesi Sıfatıyla); 8.5.2017 gün ve E:2017/107, K:2017/350 sayı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın reddine karar vermiş; istinaf yoluna başvurulması üzerine Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7.Hukuk Dairesi; 12.12.2017 gün ve E:2017/3167, K:2017/2346 sayı ile, "(…)Davacıya ait incelenen kurum dosyasına göre, 19.08.2010 tarihinde %50 engelli raporu doğrultusunda engelli kadrosundan öğretmen olarak 657 Sayılı Yasa kapsamında atamasının yapıldığı, daha sonra MEB 'in değerlendirmeleri iki kurum arasında yapılan iç yazışmalar ve alınan sağlık kurulu raporları sonrasında SGK Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığının 23.05.2015 tarihli yazıları ile; Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesince düzenlenen 13.01.2016 tarihli raporun kurumlarının sağlık kurulunca 26.04.2016 tarihinde değerlendirildiği ve davacının 5510 Sayılı Yasanın 25/1. Fıkrası uyarınca malül olduğuna, öğretmen olarak görev yapamayacağına genel idare hizmetler sınıfında da çalışamayacağına karar verildiğini belirterek ilgili hakkında 5510 Sayılı Kanunun malüllüğe ilişkin hükümleri uygulanacağından MEB 'den görev ile ilişkisinin kesilerek yazılı belgelerinin gönderilmesi istenmiştir. Samsun Milli Eğitim Müdürlüğü ise, 31.05.2016

tarihli Bafra İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne yazdıkları yazı ile Boğazkaya ortaokulunda öğretmen olarak görev yapan E. K.'ın malül olduğuna karar verildiğine ilişkin SGK Başkanlığının 23.05.2016 tarihli yazıları ile malülen emekliliğinin onaylandığına dair Valilik Makamının 31.05.2016 tarihli onayı doğrultusunda davacının görevi ilişiğinin kesilmesi ve ayrılış tarihi, ikametgah adresi ve en son hangi aya ait maaş aldığına dair bilgilerin müdürlüklerine gönderilmesini istemiş bu doğrultuda E. K.'ın kurumu ile ilişiğinin 14.06.2016 tarihi itibarıyla kesildiği anlaşılmıştır.

Davacının Samsun Bölge İdare Mahkemesinde 31.10.2016 tarihinde, gerek SGK Başkanlığının 23.05.2016 tarihli gerekse Samsun Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 31.05.2016 tarihli yazıları doğrultusunda resen emekliye ayrılmasına ilişkin idari işlemin iptaline dair açmış olduğu dava Samsun 1. İdare Mahkemesinin 2016/1611-1907 E-K sayılı ilamı ile görev yönünden reddedilmiştir.

Davaya ilişkin temel uyuşmazlık, 5510 Sayılı Yasanın 4/C maddesi kapsamında kamu görevlisi statüsünde MEB'e bağlı Okulda Öğretmen olarak çalışmakta olan davacının görevini yapamayacak derecede malül olması dolayısıyla kamu görevinden ilişiğinin kesilmesine ilişkin işlemin iptaline yöneliktir.

Uyuşmazlık, görevli yargı yolunun belirlenmesi noktasında toplanmaktadır.

6100 sayılı HMK'nın 114/1 -b maddesine göre "yargı yolunun caiz olması" dava şartı olup mahkeme, dava şartlarının mevcut olup olmadığını, davanın her aşamasında kendiliğinden araştırır. Taraflar da dava şartı noksanlığını her zaman ileri sürebilirler. Mahkeme, dava şartı noksanlığını tespit ederse davanın usulden reddine karar verir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiş olup Yasa'nın 101.maddesine göre bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür.

5510 sayılı Yasa'nın "5434 sayılı Kanuna İlişkin Geçiş Hükümleri" başlıklı Geçici 4.maddesinin 4.fikrasına göre "Bu Kanunda aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde; iştirakçi iken, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamına alınanlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmış olup bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır."

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "...bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi., 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla iptal isteminin reddine karar vermiştir. Anayasa'nın 153/son maddesine göre Anayasa Mahkemesi kararları Resmi Gazetede yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar. Anayasa Mahkemesi kararları ile ilgili doktrindeki ağırlıklı görüş; Anayasa Mahkemesi kararlarının gerekçesinin de bağlayıcı olduğu yönündedir.

17.4.2008 günlü 5754 sayılı "Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Anayasa Mahkemesi'nin 15.12.2006 günlü, E. 2006/111, K.2006/112 sayılı iptal kararı doğrultusunda 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanun'a eklenen Geçici 1 inci ve Geçici 4 üncü maddelerle 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bu Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tâbi olacaklar ve bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanun'un 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tâbi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır.

5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edeceğinden bunlara ilişkin ihtilaflarda idari yargının görevli olmaya devam edecektir.

Öte yandan Uyuşmazlık Mahkemesinin 4.9.2012 tarihli 2012/64-83 Esas ve Karar sayılı kararında 5510 sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, emekli kamu personeli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği, 5510 sayılı bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 saydı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği sonucuna varılmıştır.

Davacı, 5754 Sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra 18.08.2010 tarihinde kamu görevine memur olarak atanmıştır. Bu haliyle 5510 Sayılı Yasadan kaynaklanan bütün hak ve mükellefiyetleri yönünden yukarıdaki yasa hükümleri ve yüksek mahkeme kararları doğrultusunda gerçekleşecek tüm uyuşmazlıklarda adli yargı görevlidir. Davacının 5510 Sayılı Yasa kapsamında malulen emeklilik şartlarını taşıyıp taşımadığına ilişkin bir uyuşmazlık sözkonusu olsaydı SGK'nın bu yönde aldığı kararlara ilişkin açılacak dava adli yargının görevinde olacaktı. SGK'nın görev ve

yetkisi aylık bağlama koşullarının oluşup oluşmadığını belirlemekle sınırlıdır. Memurun emeklilik şartlarını taşıması dolayısıyla ilişiğini kesme yetkisi bulunmamaktadır. Böyle bir tasarrufta bulunduğu takdirde gerçekleşen işlem ve eylem kendisinde olmayan idari bir yetkinin kullanılması sonucunu doğuracak, görevli mahkeme de doğal olarak bunu işlemi denetleme görevi de idare mahkemelerine ait olacaktır.

Uygulamada SGK tarafından gerek özel, gerekse kamu işverenlerine ilgililerin talebi üzerine yönde açıklayıcı bir belge ve yazı gönderilebilir. Emeklilik koşullarının oluştuğuna dair yazıda ilişiğinin kesilmesi ve tarihinin bildirilmesi istemine dair yazı bir talimat değil sadece aylığın başlatılabilmesi için bir bilgi edinme yazısıdır. Bu sonuçta bir idari işlem olmaz ve hizmet sözleşmesini kendiliğinden sonlandırmaz. Bu ancak işverene ait bir yetkidir. SGK nın böyle bir yetkisi yoktur. Davaya konu olayda da SGK nın yazmış olduğu 23.05.2016 tarihli yazıda görevi ile ilişiğinin kesilerek belgelerin gönderilmesinin istenmesi tamamen aylığın bağlanabilmesi için gerekli bir prosedürdür. Bu haliyle hizmet sözleşmesinin SGK tarafından sonlandırıldığı düşünülemez. Bu yazı doğrultusunda MEB tarafından davacının hizmet sözleşmesi sonlandırılmıştır. Tamamıyla idari bir işlemdir ve davacının gerek adli yargıdaki dilekçelerinde, gerekse idari yargıya verdiği dilekçesinde bu işlemin iptali ile kamu görevine dönebilmektir.

Statü hukukuna tabi kamu çalışanları ile yine kamuda çalışan işçiler arasındaki fark dosya açısından irdelenmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 128 inci maddesi, "Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür. Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir" şeklindedir.

657 sayılı Devlet Memurları Yasasının 4 üncü maddesinde, kamu hizmetlerinin memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle görüleceği hükme bağlanmıştır. Değinilen maddenin (A) bendinde, mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen aslî ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler bu Kanunun uygulanmasında memur sayılacağı, ayrıca maddede tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanların memur oldukları belirtilmiştir.

Memur, sözleşmeli personel ve işçinin ortak noktası, ücret karşılığı bağımlı çalışmalarıdır. Memur genel idare esaslarına göre yürütülen aslî ve sürekli kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde görevlendirilir. İşe alınması (atama) İdarî işlemle olur. Yine memurların çalışma koşulları, hakları, ödev ve sorumlulukları ve memurluğun sona ermesi yasa ile belirlenmiştir. Bu konularda memur ile onu atayan idare arasında farklı bir uygulamanın kararlaştırılması söz konusu olamaz.

Memur, sözleşmeli veya geçici personelin konumu statü hukukunu ilgilendirdiğinden, idare ile çıkacak olan uyuşmazlıklar iş mahkemeleri yerine İdarî yargı yerinde çözümlenmelidir.

5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 1 inci maddesinde iş mahkemelerinin görevi. "İş Kanununa göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş akdinden veya iş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk, uyuşmazlıklarının çözülmesi" olarak belirlenmiş olmakla, davada iş mahkemeleri görevli değildir.

Dava tam bu anlamda idari işlemin iptali davası olup, adli yargı İş Mahkemelerinin görevi dışında idari yargı görevli olduğundan yargı yolu caiz olmadığından davanın reddine karar verilmesi gerekir

Somut olayda uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görev alanına girdiği gözetilerek 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilmesi gerekirken işin esasına girilerek yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olduğundan ilk derece mahkemesinin kararının esası incelenmeden kaldırılmasına dosyanın 6100 Sayılı H.M.K'nun 353/1-a-4 maddesi gereğince kararı veren mahkemeye gönderilmesine karar vermek gerekmiş, açıklanan sebeplerle aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: YUKARIDA AÇIKLANAN NEDENLERLE;

BAFRA 1. ASLİYE HUKUK (İŞ) MAHKEMESİNİN 08.05.2017 TARİH, 2017/107 ESAS, 2017/350 KARAR sayılı ve kararının dava şartı bulunmamasına rağmen esastan hüküm oluşturulduğu görülmekle 6100 sayılı HMK'nun 353/l-a.4 hükmü gereğince davanın esası incelemeden KALDIRILMASINA, dosyanın kararı veren mahkemeye İADESİNE…" karar vermiştir.

Bafra 1.Asliye Hukuk Mahkemesi(İş Mahkemesi Sıfatıyla); 1.2.2018 gün ve E:2018/18, K:2018/54 sayı ile, "(…)Yapılan yargılama, Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesi Başkanlığının 12/12/2017 tarih 2017/3167 Esas 2017/2346 Karar sayılı ilamı ve tüm dosya kapsamı bir arada değerlendirildiğinde; Uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görev alanına girdiği anlaşılmakla, 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın dava şartı yokluğundan usulden reddine karar vermek gerekmiş aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere

1-Davacının davasının Uyuşmazlık Konusunun İdari Yargı Kapsamında Kaldığı Anlaşılmakla HMK 114/1-b bendi ve 115/2 maddeleri gereğince Usulden Reddine…" karar vermiş, bu karara karşı davacı vekilince istinaf yoluna başvurulmuştur.

SAMSUN BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 7.HUKUK DAİRESİ; 6.7.2018 gün ve E:2018/2157, K:2018/2678 sayı ile, "(…)Dava; Davacının işe iadesi talebinden ibarettir.

Dava konusu uyuşmazlık davacının malülen emeklilik şartlarının oluşmadığından bahisle davalı idare işleminin iptali ve davacının işe iadesine ilişkindir.

Bu konuda İdari işlemin iptaline dair davacının açmış olduğu dava Samsun 1. İdare Mahkemesinin 2016/1611 esas -1907 Karar sayılı ilamı ile görev yönünden reddedilmiştir.

Dairemizin 2017/3167 Esas -2346 Karar sayılı ilamı ile dava konusu uyuşmazlığın çözümünün İdari yargı olduğu bu nedenle ilk derece mahkemesinin kararının kaldırılarak dosyanın karar veren mahkemeye iadesine dair karar üzerine ilk derece mahkemesince bu kez söz konusu istinaf başvurusuna konu kararı ile dava konusu uyuşmazlığın idari yargı kapsamında kaldığı, bu nedenle usulden reddine dair hüküm verilmiştir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi Kanununun 14. maddesi; "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir." 15. maddesi ise "Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra, ceza davalarında doğrudan doğruya diğer davalarda ise taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek uyuşmazlık mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir" şeklindedir.

İlk derece mahkemesince Dairemizce verilen karar doğrultusunda davanın İdari yargıda görülmesi gerektiğinden bahisle vermiş olduğu karar yerinde ise de, hüküm fıkrasında yargılama giderlerinin görevli mahkemece nazara alınmasına dair kararın isabetli olmadığı, yargılama giderlerinin hüküm altına alınması gerektiği ayrıca İdari yargı ile Adli yargı arasında yargı yolu uyuşmazlığı çıktığından dosyanın uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesi şeklinde hüküm fıkrası oluşturulması gerektiği anlaşılmakla davacı vekilinin istinaf itirazlarının kabul edilmesi ve 6100 sayılı H.M.K'nun 353/1 -b-2 maddesi gereğince kararın kaldırılarak yeniden esas hakkında karar vermek gerekmiş, açıklanan sebeplerle aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM; Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

Davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile yukarıda belirtilen ilk derece mahkemesi kararının 6100 sayılı HMK'nın 353/I-b.2 hükmü gereğince KALDIRILMASINA,

1-Uyuşmazlığın çözümünün İdari Yargı'nın görev alanına girdiği gözetilerek 6100 sayılı H.M.K'nın 114/1-b maddesine göre dava şartı olan "Yargı yolunun caiz olmaması" nedeniyle davanın USULDEN REDDİNE,

2-İdari yargı yolu ile olumsuz görev uyuşmazlığı çıktığından kararın kesinleşmesine müteakip ve taraflardan birinin istemi üzerine dosyanın görevli yargı merciinin belirlenmesi için 2247 sayılı yasanın 14. maddesi gereğince UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNE GÖNDERİLMESİNE…" kesin olmak üzere karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 28.1.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, idari yargı dosyasının UYAP üzerinden temin edilen bir örneği ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Samsun İli, Bafra İlçesi, Boğazkaya Ortaokulunda öğretmen olarak görev yapan davacının; idari yargı yerinde, malulen emekli edilmesine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığının 23.05.2015 tarih ve 255 sayılı işlemi ile Samsun Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 31.05.2016 tarih ve 6001902 sayılı işlemlerinin iptali; adli yargı yerinde ise davacının malulen emeklilik şartlarını taşımadığı hususunun tespiti ile işe iadesinin sağlanması ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı işlemine dayanarak Valilik/ İl Milli Eğitim Müdürlüğünce tesis edilen ve davacının emekliye ayrılmasını içeren işlemin bu dava sonucuyla hükümsüz kalarak davacının işe iade edilmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, "Malûl sayılma" başlıklı 25.maddesinde, " (Değişik: 17/4/2008-5754/13 md.)

Sigortalının veya işverenin talebi üzerine Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar için çalışma gücünün veya iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az % 60'ını, (c) bendi kapsamındaki sigortalılar için çalışma gücünün en az % 60'ını veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybettiği Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilen sigortalı, malûl sayılır.

Ancak, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce sigortalının çalışma gücünün % 60'ını veya vazifesini yapamayacak derecede meslekte kazanma gücünü kaybettiği önceden veya sonradan tespit edilirse, sigortalı bu hastalık veya engelliliği sebebiyle malûllük aylığından yararlanamaz.

(…)

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların yazılı talepleri halinde, haklarında bu madde hükümleri uygulanmaksızın malûllüklerinin mani olmadığı başka vazife veya sınıflara nakil suretiyle tayinleri yapılmak üzere istifa etmiş sayılırlar. Bunların, istifa etmiş sayıldıktan sonra dahi, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını isteme hakları mahfuzdur. Ancak, kurumlarında başka vazife ve sınıflara nakli mümkün olanlardan özel kanunlarına göre yükümlülük süresine tabi olanlar, bu yükümlülüklerini tamamlamadıkça veya malûliyetlerinin yeni vazifelerine de mani olduğuna dair usûlüne uygun yeniden rapor almadıkça bu haklarını kullanamazlar.

4 üncü maddenin birinci fikrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılardan, vazifelerini yapamayacak derecede hastalığa uğrayanlar, hastalıkları kanunlarında tayin edilen sürelerden fazla devam etmesi halinde, hastalıklarının mahiyetlerine ve doğuş sebeplerine göre birinci fikra uyarınca malûl veya 47 nci madde hükümlerine göre vazife malûlü sayılırlar.

4 üncü maddenin birinci fikrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılardan; personel kanunlarına tabi olmayanların hastalık sebebiyle malûl sayılmalarına esas alınacak hastalık süresi hakkında kendi özel kanunları yürürlüğe girinceye kadar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun hastalık iznine ilişkin hükümleri uygulanır. Kanunlarındaki yazılı sürelerden önce geçen hastalığı en çok bir yıl içinde nüksetmesi halinde eski ve yeni hastalık süreleri birleştirilmek suretiyle işlem yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmüne;

Kanunun, "Kamu görevlilerinin emekliye sevk onayları" başlıklı 48.maddesinde, " (Değişik birinci fikra: 17/4/2008-5754/28 md.) 4 üncü maddenin birinci fikrasının (c) bendi kapsamında olanların yaşlılık, malûllük veya vazife malûllüğü işlemleri;

a) Re'sen emekliye sevk hallerinde, sigortalının çalıştığı göreve atamasındaki usûle göre atamaya yetkili makamın,

b) İstek üzerine veya yaş haddi, malûllük veya vazife malûllüğü hallerinde kamu idaresinin en yüksek amirinin,

c) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri için Meclis Başkanlığının, belediye başkanları için belediye encümeninin, illerin daimi komisyon üyeleri için il valiliğinin, çalıştıkları kamu idareleri ile ilişikleri kesilmiş olup da bir kanunla sigortalılık hakkı devam edenler için daha önce görev yaptıkları son kamu idaresinin en yüksek amirinin,

d) Kurumların yönetim kurulu üyelerinin istek, malûliyet ve yaş haddi hallerinde, atanmalarında atamayı yapan kurumun en yüksek amirinin,

e) Sayıştay Başkanının aynı halleri için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı,

onayı ile tekemmül eder.

Özel kanun hükümleri hariç olmak üzere yetkili makamın emekliye sevk onayı, talep tarihinden itibaren bir ayı geçemez. Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararname ile atananların görevleriyle ilişiklerinin kesilmesi ilgili bakanın onayı ile tekemmül eder.

Özelleştirilmeleri sonucu sermayesindeki kamu payı % 50'nin altına düşen kuruluşlar ile satış veya devri yapılmış olan kuruluşlarda çalışmakta iken emekliye ayrılanlar için emekliye sevk onayı aranmaz. Birinci fikranın (b) bendine göre emekliye ayrılmak isteyenler için her durumda, istek tarihinden itibaren bir aylık süre sonunda ilişikleri kesilmiş sayılır." hükmüne;

Aynı Kanunun "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101.maddesinde ise, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, 18.08.2010 tarihli atama onayı, %50 engelli raporu doğrultusunda engelli kadrosundan öğretmen olarak 657 Sayılı Yasa kapsamında atamasının yapıldığı, 3.9.2010 tarihinde göreve başladığı; daha sonra MEB'in değerlendirmeleri, iki kurum arasında yapılan iç yazışmalar ve alınan sağlık kurulu raporları sonrasında SGK Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığınca 23.05.2015 tarihli yazı ile; Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesince düzenlenen 13.01.2016 tarihli raporun, Kurumun Sağlık Kurulunca 26.04.2016 tarihinde değerlendirildiği ve davacının 5510 Sayılı Yasanın 25/1. fikrası uyarınca malül olduğuna, öğretmen olarak görev yapamayacağına, genel idare hizmetler sınıfında da çalışamayacağına karar verildiği belirtilerek, ilgili hakkında 5510 Sayılı Kanunun malüllüğe ilişkin hükümleri uygulanacağından MEB'den görev ile ilişkisinin kesilerek yazılı belgelerin gönderilmesinin istenildiği; Samsun Valiliği, Milli Eğitim Müdürlüğünce, Bafra İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne yazılan 31.05.2016 tarihli yazı ile, Boğazkaya Ortaokulunda öğretmen olarak görev yapan davacının malül olduğuna karar verildiğine ilişkin SGK Başkanlığının 23.05.2016 tarihli yazıları ile malülen emekliliğinin onaylandığına dair Valilik Makamının 31.05.2016 tarihli onayı doğrultusunda, davacının görevi ile ilişiğinin kesilmesi ve ayrılış tarihi, ikametgah adresi ve en son hangi aya ait maaş aldığına dair bilgilerin müdürlüklerine gönderilmesinin istenildiği; bu doğrultuda davacı E.K.'ın Kurumu ile ilişiğinin 14.06.2016 tarihi itibarıyla kesildiği; bunun üzerine davacının vekili tarafından; idari yargı yerinde, müvekkilinin malulen emekli edilmesine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığının 23.05.2015 tarih ve 255 sayılı işlemi ile Samsun Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 31.05.2016 tarih ve 6001902 sayılı işlemlerinin iptali; adli yargı yerinde ise, müvekkilinin malulen emeklilik şartlarını taşımadığı hususunun tespiti ile işe iadesinin sağlanması ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı işlemine dayanarak Valilik/ İl Milli Eğitim Müdürlüğünce tesis edilen ve müvekkilinin emekliye ayrılmasını içeren işlemin bu dava sonucuyla hükümsüz kalarak müvekkilinin işe iade edilmesine karar verilmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır.

5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer

sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir… Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Somut olay, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararları birlikte değerlendirildiğinde, davacının 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçiliği ya da emekliliğinin söz konusu olmadığı, kamu görevine ilk kez Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra, 18.8.2010 tarihli onay doğrultusunda 3.9.2010 tarihinde başladığı; dava dilekçeleri, davacı vekilinin diğer yazılı talepleri ve duruşmadaki beyanları dikkate alındığında dava konusu uyuşmazlığın özünü davacının maluliyet koşullarını taşıyıp taşımadığının oluşturduğu ve bu kapsamda 5510 sayılı Yasanın 25 ve 48.maddelerinin de uygulama alanı bulduğu düşünüldüğünde; uyuşmazlığın 5510 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin hükmü gözetilerek adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan, Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7.Hukuk Dairesinin; 6.7.2018 gün ve E:2018/2157, K:2018/2678 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7.Hukuk Dairesinin; 6.7.2018 gün ve E:2018/2157, K:2018/2678 sayılıGÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 28.1.2019 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ